

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 81/31

mun. Chișinău

01.03.2022

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Sergiu HÎNCU, urmare acumulării și studierii materialele dosarului de control, privind respectarea regimului juridic al restricțiilor, de către dl Mocanu Oleg, funcționar public cu statut special al Serviciului Vamal, număr de identificare [REDACTAT], domiciliat în [REDACTAT], în temeiul art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, emite prezentul *Act de constatare*, prin care:

A CONSTATAT:

La data de 04.01.2022, în cadrul *Autorității Naționale de Integritate*, a fost înregistrată sesizarea cu nr. 24, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

De remarcat că, pentru garantarea unei proceduri transparente, obiective, echitabile și imparțiale, la data de 05.01.2022, inspectorul de integritate, a semnat *Declarația de imparțialitate*.

Astfel, potrivit sesizării, este indicat faptul că, *dl Mocanu Oleg, exercitând funcția de inspector principal în cadrul Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, ar fi admis situații de incompatibilitate, prevăzută la art. 15 din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, prin faptul că, feciorului său, [REDACTAT], activează în calitate de specialist în domeniul vămuirii la compania de brokeri vamali SRL Eximservice Broker, din perioada 2017 până în prezent.*

Conform prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, urmare verificării prealabile a sesizării, verificându-se existența încălcării regimului juridic al restricțiilor, ca urmare, întrunindu-se elementele bănelii rezonabile, pe cale de consecință, la data de 24.01.2022, cu numărul 63/31, a fost emis *Procesul-Verbal de inițiere a controlului*, în privința dlui Mocanu Oleg, funcționar public cu statut special al Serviciului Vamal.

Acțiunile supra, aducându-se spre cunoștință dlui Mocanu Oleg, prin scrisoare nr. 04-31/411 din 25.01.2022.

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Concomitent, prezentându-i spre cunoștință, drepturile de care beneficiază, urmare declanșării controlului, etapă, în raport cu art. 32 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Cu referire la termenul de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor, este de remarcat că, în conformitate cu art. 37 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, controlul urmează a fi efectuat în termen de cel mult 3 (trei) luni de zile de la repartizarea sesizării.

Astfel, sesizarea a fost repartizată la data de 04.01.2022, *Actul de constatare* urmând a fi emis până la data de 04.04.2022, inclusiv, ca urmare, sub acest aspect respectându-se termenul desfășurării procedurii de control.

Concomitent se impune a fi precizat că, conform art. 31 din Legea 82/2017 *integrității, Controlul conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale*.

La fel, art. 19 lit. b) din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prevede, *Inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*.

Aprecierea inspectorului de integritate

Cercetând cu maximă diligență cazul sesizat, studiind materialele acumulate și ținând cont de probatoriul administrat în raport cu legislația pertinentă, inspectorul de integritate, constată încălcarea regimului juridic al restricțiilor, de către dl Mocanu Oleg, funcționar public cu statut special al Serviciului Vamal, reieșind din următoarele considerente:

În contextul prevederilor art. 21 alin. (1)-(2) Cod Administrativ, *Autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate*.

La fel, art. 85 alin. (3) Cod Administrativ, indică, *Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților*.

Totodată, art. 87 alin. (1) Cod Administrativ, prevede, *Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt*.

În continuare, conform art. 92 alin. (1)-(2) Cod Administrativ, *Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților*.

Urmare accesării sistemul informațional *e-Integritate*, se constată cu certitudine că dl Mocanu Oleg, în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 133/2016

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

privind declararea averii și intereselor personale, este subiect al declarării averii și intereselor personale, deținând funcție publică cu statut special.

Conform art. 11 alin. (1) al *Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, Personalul Serviciului Vamal este constituit din funcționarii publici cu statut special din cadrul Serviciului și personalul contractual (de deservire tehnică și cel auxiliar)*.

Concomitent, de precizat că prin scrisoarea *Serviciului Vamal*, urmare interpelării efectuate, se constată cu certitudine că, dl Mocanu Oleg, prin Ordinul nr. 561-p din 26.06.2018, a fost numit prin transfer în funcția de inspector principal al Postului Vamal Cucirgan, Biroul Vamal Centru.

Subsecvent, la data de 05.01.2021, Administratorului *S.R.L. Eximservice Broker*, s-a solicitat prezentarea anumitor acte în raport cu cazul în examinare.

Din analiza actelor remise, se constată faptul că, *S.R.L. Eximservice Broker*, deține Licența cu genul de activitate *Activitatea de broker vamal*, emisă la 18.06.2012, valabilă până la 18.06.2022.

La fel, s-a indicat că dl [REDACTAT], a activat o perioadă de timp în calitate de declarant vamal stagiar, fiind angajat în cadrul *S.R.L. Eximservice Broker* prin Ordinul nr. 48/20 din 03.08.2020.

Ulterior, prin Ordinul nr. 55/21 din 29.12.2021, s-au încetat raporturile de muncă dintre dl [REDACTAT] și *S.R.L. Eximservice Broker*.

Subsidiar, dlui Mocanu Oleg, prin Solicitarea nr. 04-31/695 din 08.02.2022, s-a solicitat prezentarea *Punctului de vedere*.

La data de 14.02.2022, cu nr. 1077, în cadrul *Autorității*, a fost înregistrat *Punctul de vedere* al dlui Mocanu Oleg, în care per ansamblu se rezumă la anumite situații familiale, pe de altă parte, cunoscând despre *restricție*, nu a cunoscut cum să procedeze în asemenea situație.

În ordin general, subiectul declarării este obligat să respecte *restricțiile* prevăzute la art. 18–21 (*Restricții legate de încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu, Restricții în cazul încheierii contractelor comerciale, Restricții la primirea, folosirea, înstrăinarea și transmiterea în folosință a bunurilor*) și cele prevăzute de legislație, în accepțiunea art. 17 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*.

La acest segment, inspectorul notează, având în vedere că dl Mocanu Oleg, fiind în exercitarea funcției de funcționar public cu statut special al *Serviciului Vamal*, asupra acestuia se răsfrâng și normele legii speciale care reglementează organizarea, funcționarea și activitatea *Serviciului Vamal*, statutul juridic, protecția socială și serviciul funcționarului public cu statut special din cadrul *Serviciului Vamal*.

În același timp, se reține faptul că, la art. 15 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 302/2017 *cu privire la Serviciul Vamal (Restricții și incompatibilități)*, *Nu poate fi angajată în calitate de funcționar vamal și nu se poate afla în exercițiul funcțiunii persoana: care este soțul/soția, ruda ori afinul de gradul I sau II al unei persoane fizice afiliate unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal.*

Persoană fizică afiliată persoanei juridice poate fi:

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

e) care este soțul/soția, ruda ori afinul de gradul I sau II al unui angajat, al unui fondator/asociat sau al unui conducător din cadrul persoanei juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal.

Or, *rudenia*, conform definiției generale, este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un părinte comun, legătura *tată-fiu*, încadrându-se sub aspectul rudelor de *gradul I*.

De menționat că, *Registrul de Stat al Populației*, generează faptul precum că, dl Mocanu Oleg, este persoană apropiată dlui [REDACTED], în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, revenindu-i *tată*.

Subsecvent, este de reținut că, la fel, în corespundere cu articolul indicat supra, subiectul aflat în situația indicată anterior, urmează să o soluționeze în termen de 30 (*treizeci de zile*), de la apariția acesteia.

Este de notat că, pentru ignorarea normelor din legile supra, intervine *instituția sancționării*, fapt ce generează atragerea subiectului la răspunderea *disciplinară, contravențională, civilă sau penală*, după caz.

De reținut că, inspectorului de integritate pe lângă faptul că îi revine rolul de a aplica corect normele de drept material, precum și a stabili corect obiectul probațiunii, inspectorul de integritate stabilește și legătura dintre circumstanțele de fapt și mijloacele de probațiune administrate.

Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu *bună-credință*, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți, acțiune în raport cu art. 24 Cod Administrativ.

La compartimentul *imparțialității*, este de evidențiat că, autoritățile publice trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă, fapt prevăzut de art. 25 Cod Administrativ.

Totodată, a se reține faptul că, conform principiilor generale *o motivație și o analiză clară*, sunt cerințele fundamentale ale oricărui act administrativ, aspect important al faptului că s-a acționat cu buna-credință și imparțial.

La fel, este de indicat că, la art. 137, Cod Administrativ, este indicată instituția *dreptului discreționar*, care stabilește că, *în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul*.

Dreptul discreționar al autorității publice reprezentând posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative *arbitrare*, acțiunile supra fiind în raport cu art. 16 Cod Administrativ.

Astfel, urmează a fi precizat că, la art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, legislatorul indică, *În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:*

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Din sensul normelor legale citate mai sus, derivă că, inspectorul de integritate, odată ce constată că subiectul supus controlului a încălcat regimul juridic al restricțiilor, aplică sancțiunea contravențională, amenda, totodată, după caz, solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Astfel, aplicarea măsurilor restrictive urmează a fi *proporționale* cu scopurile legitime urmărite.

Pe altă undă de idei, din normele citate supra se desprinde și faptul că, autoritatea publică urmează să realizeze corespunzător dreptul discreționar, având posibilitatea de a alege o măsură din cele prevăzute de lege, având o marjă de apreciere și trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa, autoritatea urmând să-și exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul, exercitarea acestui drept trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită, astfel încât autoritatea publică trebuie să acționeze cu bună-credință, în limitele legale stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul, fără erori discreționare și fără admiterea unui arbitrar.

Prin faptul că, cadru legal în vigoare, conferă inspectorului de integritate o anumită libertate de decizie, acest aspect categoric nu presupune în nici un caz devierea de la legislația în vigoare, or, decizia luată în mod discreționar, urmează a fi conformă principiilor generale ale dreptului, nu în ultimul rând conformă scopului urmărit, care alcătuiește esența *per ansamblu* a dreptului discreționar, or, puterea discreționară categoric nu poate a fi privită ca o modalitatea de a acționa *arbitrar* sau fără *control* în afara cadrului legal.

Cu referire la aplicarea sancțiunii contravenționale, de notat că, în redacția actuală, Codul Contravențional, la art. 313⁶, prevede aplicarea amenzii **doar** pentru nerespectarea restricției de angajare, pe parcursul unui an, în cadrul organizațiilor comerciale și necomerciale în care agentul public a avut atribuții directe de supraveghere și control sau nerespectarea restricțiilor post-angajare pe parcursul altor perioade de timp prevăzute de legislația specială care reglementează activitatea anumitor categorii de agenți publici, precum și nerespectarea restricției de încheiere, timp de un an, a contractelor comerciale cu entitatea publică în care a activat anterior agentul public, a restricției de exercitare a atribuțiilor de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața entității publice în care a activat persoana.

În împrejurările redate supra, urmare administrării *probelor/ circumstanțelor* cazului, precum reținerea datelor din explicație, anterior dl Mocanu Oleg, nu a fost subiectul procedurilor de control/ sau fiind emis act de constatare în privința sa, neobstrucționarea procesului de examinare, durata abaterii, precum și natura acesteia, solicitarea la caz a încetării raporturilor de muncă/ serviciu ale dlui Mocanu Oleg în cadrul *Serviciului Vamal*, inspectorul de integritate, consideră că este ca măsură *excesivă*.

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, inspectorul de integritate, Va indica cu titlu informativ dlui Mocanu Oleg, respectarea pentru viitor în tocmai a exigențelor legislației privind regimul juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor precum și a limitărilor.

În lumina celor expuse, având temei prevederile art. 19 alin. (1) lit. b, g), art. 35, art. 36, art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al restricțiilor de către dl Mocanu Oleg, funcționar public cu statut special al Serviciului Vamal;
2. Se aduce la cunoștința dlui Mocanu Oleg, prezentul *Act de constatare* și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 (treizeci) de zile de la emitere, la *Curtea de Apel Chișinău*, situată pe adresa: *mun. Chișinău, str. Teilor, 4*;
3. Publicarea prezentului *Act de constatare*, pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate.

Inspector de integritate

Sergiu HÎNCU

Atenție!

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.